

ВИСНОВОК

творчого керівника, заслуженого працівника культури України, доцента,
в.о. професора кафедри хорового диригування Національної музичної академії
імені П. І. Чайковського **ВЕЛИЧКО НЕЛІ АНАТОЛІЇВНИ** та

наукового консультанта, доктора мистецтвознавства, доцента, в. о. професора
кафедри історії української музики та музичної фольклористики

Національної музичної академії імені П. І. Чайковського

ГУСАРЧУК ТЕТЯНИ ВОЛОДИМИРІВНИ

про творчий мистецький проєкт та його наукове обґрунтування

творчого аспіранта кафедри хорового диригування

Національної музичної академії імені П. І. Чайковського

КУШНІРА ТАРАСА ІГОРОВИЧА

**«ОБРАЗИ УКРАЇНИ В ЖИВОПИСНИХ ПОЛОТНАХ ІВАНА МАРЧУКА ТА
ХОРОВІЙ ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ КОМПОЗИТОРІВ: МИСТЕЦЬКІ
ПАРАЛЕЛІ»,**

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва за спеціальністю

025 «Музичне мистецтво»

У процесі реалізації творчого мистецького проєкту «Образи України в живописних полотнах Івана Марчука та хоровій творчості сучасних композиторів: мистецькі паралелі» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» Т.І. Кушнір проявив себе творчо обдарованим виконавцем із розвиненим науково-аналітичним мисленням.

Творчий мистецький проєкт (далі Проєкт) Тараса Кушніра актуальний і насичений новизною. Синтезійні засоби одночасного поєднання музичних та живописних образів у концертному хоровому виконанні розкривають інтонаційно-художній зміст та емоційно-сміслові значення творів і підсилюють духовно-культурний вплив на слухача, тож мають загально-культурологічне значення для суспільства. Використання живопису та елементів театралізації, хореографії, пантоміми, літературного слова й поезії, інструментальних і шумових звуків, електронних інноваційних засобів і елементів кінематографу з поєднанням із високоякісним хоровим виконанням актуалізується в сьогоденні для створення широкомасштабних хорових видовищних заходів, для подолання зовнішньої статичності хору. Новаторські пошуки синтезу мистецтв є однією з нагальних потреб розвитку традиційного академічного хорового мистецтва на сучасному етапі. Аспект поєднання традиційності співу і новаторства у виконавстві, як одна з провідних проблем сучасного хорового мистецтва, надає можливість автору Проєкту інтерпретувати твори сучасних українських авторів у контексті концептуального прочитання традиційного тексту у стилістиці знаків нової епохи.

Не викликає сумніву щодо новизни й актуальності концертне виконання та музично-теоретичний аналіз у рамках Проєкту новітніх хорових опусів *a cappella* представників сузір'я видатних українських сучасних композиторів сучасності – Ганни Гаврилець, Валентина Сильвестрова, Віктора Степурка, Вікторії Польової,

Святослава Луньова. Висока духовність образної палітри їхніх хорових творів, сучасні композиторські засоби музичної виразності та новаторська хорова технологія поставила перед автором Проекту складні завдання, які були успішно виконані та відкрили майбутні науково-мистецькі перспективи. Вибір матеріалу слід визнати вдалим – він може бути предметом ґрунтовного дисертаційного дослідження, тому що в сучасній музикознавчій літературі бракує аналітичних розвідок, які б ретельно аналізували стилістику й особливості музичної мови презентованих творів мистецького проєкту.

Творчий мистецький проєкт актуалізує найбільш показові риси творчої постаті українського видатного живописця Івана Марчука, народного художника України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка. Іван Марчук є однією з яскравих сторінок історії національного живопису, перший і на сьогодні єдиний український геній серед сотні світових геніїв сучасності. Автор Проекту поставив за мету розкрити самотність художньої спадщини митця у поєднанні з хоровою сучасною музикою українських композиторів крізь призму глибинної національної сутності українського мистецтва. Унікальність та універсальність таланту живописця та сучасних українських композиторів створюють мистецькі паралелі в інтерпретації образів України. Новаторською є постановка проблеми образно-художньої єдності в одночасному сприйнятті слова, музики та живопису – як у практичній, так і в теоретичній площинах.

Дослідницька складова творчого мистецького проєкту Т. І. Кушніра відповідає вимогам і виконана у формі наукового обґрунтування. У Вступі сформульовано предмет, мету й завдання роботи, наведено результати самостійного дослідження обраної теми, обґрунтовано актуальність і новизну, узагальнено висновки. Структура наукового обґрунтування, згідно вимог, складається з анотації українською та англійською мовами, вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел. Дослідження виконано на належному професійному рівні, відзначається лаконічною науковою мовою, стислими і змістовними висновками, чітко структурованою будовою розділів. Дослідження доповнюється методичною розробкою спеціального курсу з дисципліни «Історія хорової літератури (XXI століття)» за темою мистецького проєкту. Назва спецкурсу: «Новітні тенденції української хорової музики композиторів XXI століття». Творчо-дослідницький мистецький проєкт має практичне значення і може бути реалізований в навчальному процесі вищих навчальних мистецьких закладів України. Спеціальний курс навчальної дисципліни за темою творчого мистецького проєкту відкриває перспективи подальшої наукової розвідки.

Творчий аспірант Т. І. Кушнір у повному обсязі успішно виконав індивідуальний навчальний план та на «відмінно» опанував знання з дисциплін освітньо-наукової навчальної програми.

Тему мистецького проєкту було апробовано у трьох концертних іспитах під назвою «Запльонтаний у тисячі мелодій: до 85-річчя Івана Марчука» (22.05.2021, Ланівці, Культурний центр Єловицьких; 02.06.2021, Київ, НМАУ імені П. І. Чайковського, Малий зал імені Олега Тимошенка; 15.09.2021, Київ, НМАУ

імені П. І. Чайковського, Малий зал імені Олега Тимошенка). У концертних програмах відбулася презентація хорових творів сучасних українських композиторів та живописних полотен Івана Марчука у звукозоровому синтезі. Програму виконував Муніципальний академічний камерний хор «Київ» на найвищому мистецькому рівні. Хорове виконання вразило інтелектуальністю програми, духовністю звуковираження, вокально-тембральною майстерністю, артистичністю виконавства. У мистецькому проєкті в Культурному центрі Єловицьких у Ланівцях виконували програму солісти, чоловічий квартет, дитячий ансамбль «Намисто», вокальна група «Камерата», жіноче тріо, поетеса Інна Храцевська та хореографічний колектив «Ольвія». Широка популяризація сучасних вокально-хорових творів українських композиторів у поєднанні поезії, музики і живопису продемонструвала успіх та практичну значимість проєкту.

Протягом дворічної підготовки творчого мистецького проєкту Т. І. Кушнір виявив обдарованість, диригентську майстерність та риси професійного зростання. У класі з фаху опрацьовано програму: «Давидові псалми» В. Польової, «Легінь світла» та «Містерія-диптих» В. Степурка, «Симфонічні танці» М. Скорика, концерти «Гори мої», «Ярмарок» та духовні твори В. Зубицького, «За Кубань іду» Є. Станковича та ін.

Т. І. Кушнір здійснив апробацію творчого мистецького проєкту під час участі в міжнародних конкурсах, на яких він продемонстрував високий рівень опанування специфікою диригування, популяризував сучасну українську хорову музику та здобув перемоги. Аспірант отримав звання лауреата міжнародних конкурсів як диригент за виконання з хором творів українських сучасних композиторів:

- лауреат I премії V Міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «Чарівні мелодії» в номінації «Диригування» (Київ, 04–06.12.2020);
- лауреат I премії II Міжнародного музичного конкурсу «*Ca Nova*» (Туреччина – Україна) в номінації «Диригування» (01.02–15.02. 2021);
- лауреат I премії X Міжнародного багатожанрового фестивалю-конкурсу мистецтв «*Talent Fest*» (Україна) в номінації «Диригування» (25.02.2021).

За час навчання у творчій аспірантурі здобувач займався широкомасштабною творчо-виконавською діяльністю як артист-вокаліст. У складі Муніципального камерного хору «Київ» він брав участь у таких заходах: Київ Етно Мюзік Фест «Віртуози фолку» 20.11.2020 р. (Київ); Київські Музичні Прем'єри, 25.11.2020 р. (Київ); Київ Мюзік Фест, *Choir Marathon*, 29.09.2020 р. (Київ); *Bouquet Kyiv Stage*, 22.08.2020 р. (Київ). У складі ансамблю «*Open Opera Ukraine*» брав участь як соліст у записі партесних концертів Миколи Дилецького в соборі Святої Софії Премудрості Божої. Творчий аспірант Т. І. Кушнір виявив наполегливість і працьовитість, обізнаність і професійність, які виявились у мистецько-виконавській самореалізації. Його мистецькій діяльності присвячено статтю «Жити по совісті – запорука успіху» в інформаційному літературно-мистецькому альманасі «Лан» (Випуск № 3, Тернопіль, 2020).

Наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту Т. І. Кушніра пройшло апробацію в наукових фахових виданнях та конференціях. За вимогами до здобувача освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва, було видано дві статті: 1. Еволюція сприйняття інтерпретаційних версій симфонії для мішаного хору *a cappella* «Страсна седмиця» Святослава Луньова. *Мистецтвознавчі записки*. Київ: Міленіум, НАКККиМ, 2020. Випуск 38. С. 165–170. 2. Синтезійні аспекти національної духовності живопису та хорового мистецтва (на прикладі картин Івана Марчука та хорового твору Ганни Гаврилець «Молитва»). *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2021. Випуск 39, том 2. С. 10–15.

Апробація наукової складової творчого мистецького проєкту пройшла шляхом участі здобувача у наукових конференціях: 1. Доповідь на XX всеукраїнської науково-практичній конференції українського товариства аналізу музики «Інтерпретаційний потенціал музичного твору» (30 жовтня – 1 листопада 2020 р., Київ). Тема доповіді: «Еволюція сприйняття інтерпретаційних версій симфонії для мішаного хору *a cappella* “Страсна седмиця” Святослава Луньова». 2. Доповідь на XVI міжнародній науково-практичній онлайн конференції «*Fresh science*» (25–26 березня 2021 р., Київ). Тема доповіді: «Музика на полотні. До 85-річчя Івана Марчука». 3. Доповідь на круглому столі «Сучасні тенденції у музичному мистецтві» (3 червня 2021 р., Київ). Тема доповіді: «Поєднання “заплъонтаного” живопису Івана Марчука та духовної хорової музики Ганни Гаврилець».

Беручи до уваги актуальність і новизну наукового обґрунтування проєкту, наукову ґрунтовність і творчу всебічність розробки теми, перспективність і практичну значимість, вважаємо, що творча та дослідницька складова мистецького проєкту «Образи України в живописних полотнах Івана Марчука та хоровій творчості сучасних композиторів: мистецькі паралелі» Т. І. Кушніра виконані на високому професійному та науковому рівні. Творчий мистецький проєкт відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України і може бути рекомендований до захисту в спеціалізованій раді на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва.

Творчий керівник
заслужений працівник культури України,
доцент, в.о. професора

Величко Н. А.

Науковий консультант
доктора мистецтвознавства,
доцент, в. о. професора

Гусарчук Т. В.

Величко Н. А.
Гусарчук Т. В.
Завідують: начальник загального відділу
Національної музичної академії
України імені П.І.Чайковського